

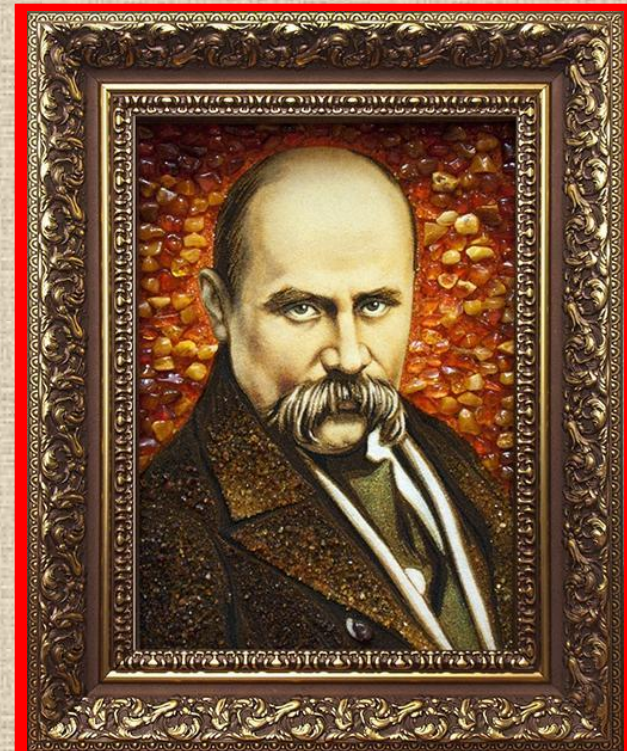

М. Шевченко
203

Читаймо Тараса,
учімося в нього

В дні перемог, і в дні поразок,
В щасливі дні, і в дні сумні
Іду з дитинства до Тараса,
Несу думки свої сумні.
Іду крізь свята і крізь будні,
Крізь глум юрби і суєту,
Ні, не в минуле,
а в майбутнє
До тебе я, Тарасе, йду!

Стислий опис гри

Інтерактивний захід-гра “Шевченківський стартинейджер”. Творчі конкурси “Біографічне лото”, “Ідентифікація твору”, “Автопортрет”, “Малярський аукціон”, “Крилате слово Кобзаря”. Вони допоможуть згадати біографію митця, глибше проникнути в сторінки, виловити власне ставлення до актуальності ідей, проголошених Т. Г. Шевченком.

Мета: удосконалювати навички учнів, систематизувати свої знання за періодами творчості Шевченка, перевірити глибину знань текстів. Збагатити запас учнів поетовими творами різних періодів, поширювати світогляд, викликати інтерес до творів, виховувати повагу до поета.

БІОГРАФІЧНЕ ЛОТО

**Дайте відповідь на
питання, представлені на
екрані**

1

**Тарас Григорович Шевченко
народився:**

а) у Моринцях, 1814 р.

в) у Черкасах, 1816 р.

Правильна
відповідь

б) у Кирилівці, 1814 р.

г) у Києві, 1815 р.

наступне питання

Батьківська хата

м'яночок Тараса Шевченка

2

**В якому віці Шевченко
залишився
круглим сиротою?**

а) у 9 років

в) у 13 років

Правильна
відповідь

б) в 11 років

г) в 10 років

наступне питання

3

**Якого року Шевченка було
випущено з кріпацтва?**

а) 1838

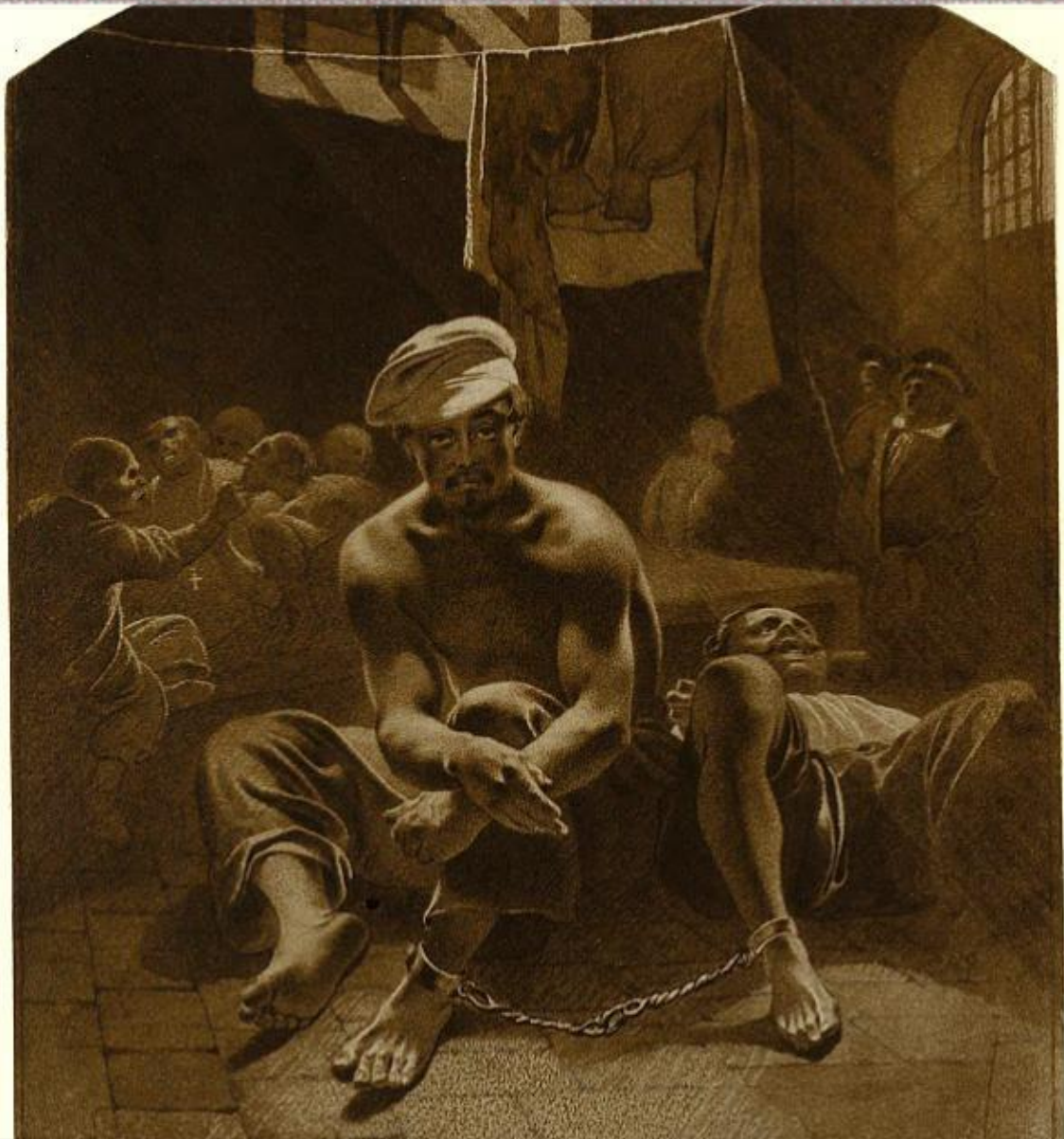
в) 1839

Правильна
відповідь

б) 1840

г) 1837

наступне питання

4

**Коли видана перша збірка
Т.Шевченка? Як вона
називалась?**

а) 1841 р., “Гайдамаки”

в) 1830 р., “Кобзар”

Правильна
відповідь

б) 1840 р., “Твори”

г) 1840 р., “Кобзар”

наступне питання

Тарас Шевченко
Кобзар

Збірка поетичних творів

5

**Місто, де Шевченко навчався
в Академії мистецтв?**

а) Москва

в) Петербург

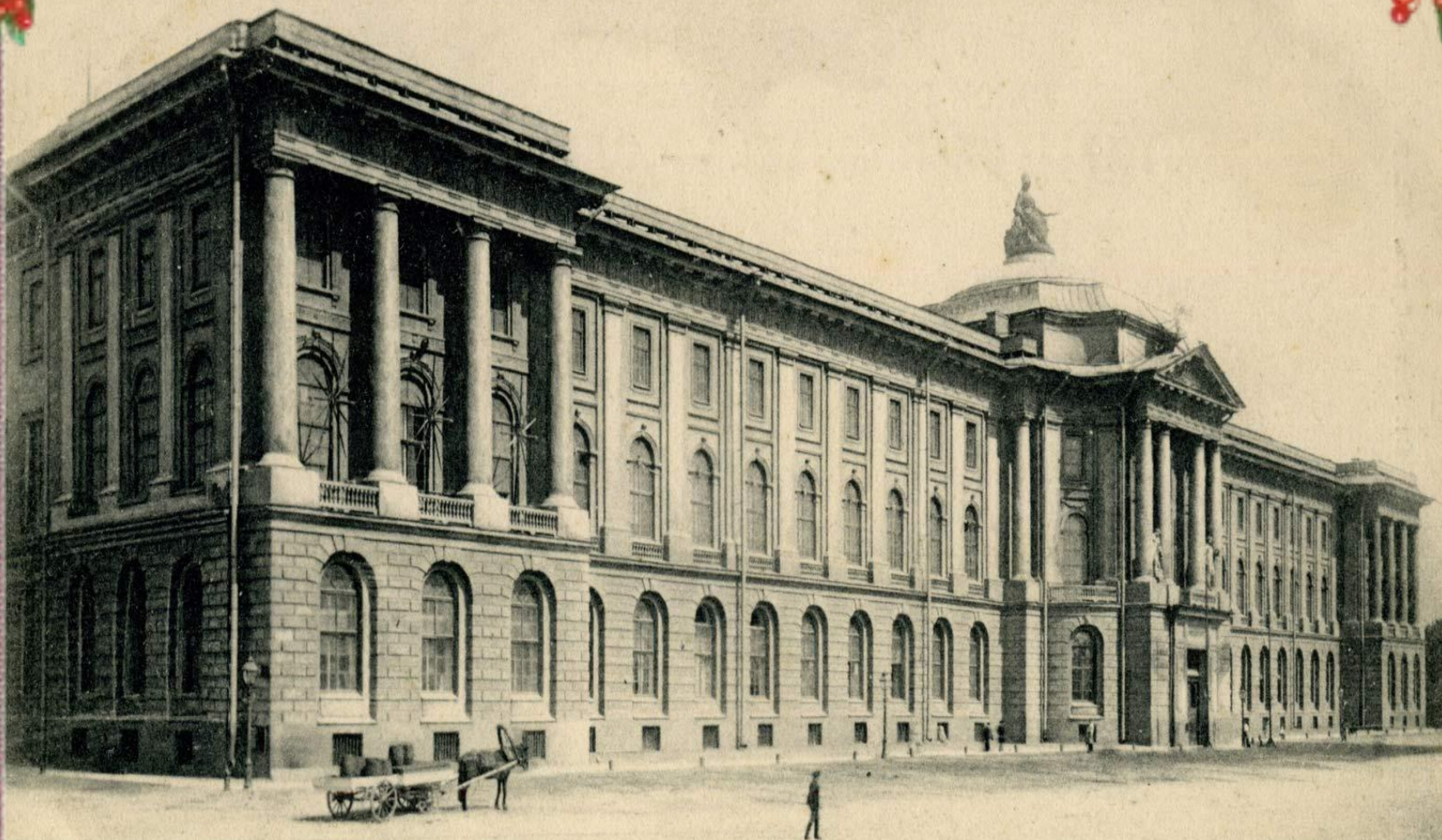
Правильна
відповідь

б) Київ

г) Варшава

наступне питання

С. Петербургъ
St.-Petersbourg

Императорская Академія Художествъ
Académie des Arts.

6

**Місто, де остаточно
поховано поета?**

а) Чернігів

в) Петербург

Правильна
відповідь

б) Канів

г) Київ

наступне питання

Канів. Могила Т. Г. Шевченка

*Шевченківський
національний
заповідник*

ІДЕНТИФІКАФІЯ ТВОРУ

**Вгадай з якого твору
Шевченка взяті слова**

Поезія Кобзаря

«Поховайте та вставляйте,
Кайдани порвіте
І вражою злою кров'ю
Волю окропіте».

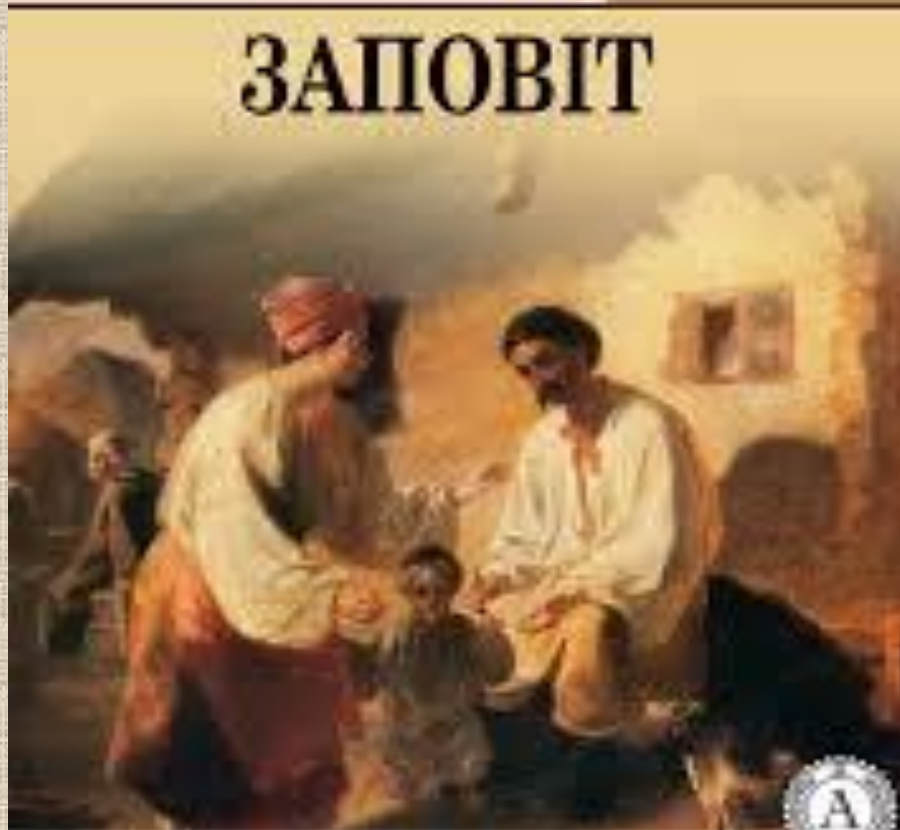
“Заповіт” .

Тарас Шевченко

ЗАПОВІТ

Поезія Кобзаря

«Реве та стогне Дніпр
широкий

Сердитий вітер завива,
Додолу верби гне високі.
Горами хвилю підійма».

“Причинна”

Епіграф

"Причинна" – то перше його
(Т. Шевченка) чаклунство.
Це ... неймовірна магія – світ
музики у слові.

Музика між словами – світ
загадковий і невловимий, як
сам феномен "Причинної" –
завороженої дівчини, що
розминулась із своєю долею.

Поезія Кобзаря

Не дуріте самі себе,
Учітесь, читайте,
І чужому навчайтесь,
Й свого не цурайтесь».

*“мертвим, і живим, і
ненародженим”*

Поезія Кобзаря

«По діброві вітер виє,
Гуляє по полю, Край
дороги гне тополю
До самого долу».

“Тополя”

Поезія Кобзаря

«Неначе сонце засіяло,
Неначе все на світі стало
Моє...лани, гаї, сади!..
І ми, жарбуючи, погнали
Чужі ягнята до води.

«Мені 13-тий минало»

Мені тринадцятий минуло

Мені тринадцятий минуло.
Я пас ягнята за селом.
Чи то так сонечко сіяло,
Чи так мені чого було?
Мені так любо, любо стало,
Неначе в Бога.....
Уже прокликали до паю,
А я собі у бур'яні
Молюся Богу... І не знаю,
Чого маленькому мені
Тойді так приязно молилось,
Чого так весело було.
Господнє небо, і село,
Ягня, здається, веселилось!
І сонце гріло, не пекло!
Та недовго сонце гріло,
Недовго молилось...
Запекло, почервоніло
І рай запалило.

Мов прокинувся, дивлюся:
Село почорніло,
Боже небо голубее
І те помарніло.
Поглянув я на ягнята —
Не мої ягнята!
Обернувся я на хати —
Нема в мене хати!
Не дав мені Бог нічого!..
І хлинули сльози,
Тяжкі сльози!.. А дівчина
При самій дорозі
Недалеко коло мене
Плоскінь вибирала,
Та й почула, що я плачу. /37/
Прийшла, привітала,
Утирала мої сльози
І поцілувала...
Неначе сонце засіяло,
Неначе все на світі стало
Моє... лани, гаї, сади!..
І ми, жартуючи, погнали
Чужі ягнята до води.

Поезія Кобзаря

Гомоніла Україна, довго гомоніла,
Довго, довго кров степами
Текла-червоніла...
Текла, текла та й висохла,
Степи зеленіють,
Діди лежать,
А над ними кургани синіють...

«Гайдамики»

**Сини мої ! орли мої !
Летіть в Україну ,--
Хоч і лихо зустрінеться,
Так не на чужині.**

АВТОПОРТРЕТ

**Завдання: розкласти
автопортрети у
хронологічній
послідовності та знайти їм
відповідність з роком
написання**

1	1840-1841
2	1843
3	1857
4	1860
5	1860
6	1845
7	1847
8	1849
9	1859
10	1860

ЗА ПОЕТИЧНИМ РЯДКОМ

**Завдання: впізнайте
Шевченківського героя і
назвіть твір.**

Літературна спадщина

Полюбила москалика,
Як знало серденько.
Полюбила молодого
В садочок ходила,
Поки себе, свою долю
Там занапастила.
Кличе мати вечеряти,
А донька не чує;
Де жартує з москаликом,
Там і заночує.
Не дві ночі карі очі
Любо цілувала,
Поки слава на все село
Недобрая стала.

***Катерина з поеми
«Катерина»***

Літературна спадщина

Що день Божий довбе ребра

Й серце розбиває.

Розбиває, та не випє

Живущої крові-

Воно знаву оживає і сміється знаву.

Не вмирає душа наша,

Не вмирає воля.

І не ситий не виоре

На дні моря поле.

Не скує душі живої

І слова живого.

Не понесе слави Бога,

Великого Бога

Прометей з поеми

“Кавказ”

Літературна спадщина

А наймичка шкандибає,
Поспішає в Київ.
Прийшла в Київ-не спочила.
У міщанки стала,
Найнялася насить воду,
Бо грошей не стало
На молебствіє Варварі.
Носила-носила,
Кіп із вісім заробила
Й Маркові купила
Святу шапочку в печерах
У Йвана святого,
Щоб голова не боліла
В Марка молодого;
І перстеник у Варвари
Невістці достала,
І, всім святим поклонившись,
Додому верталась.

Ганна з поеми "Гайдамаки"

Літературна спадщина

Тяжко плакала (дитина)
І н знала, за що,
За що мати знущається,
Лає, проклинає,
Своє дитя без сорома
Байстрям нарікає.
Катувала, мордувала,
Та не помагало:
Як маківка на городі,
Дівчина розцвітала;
Як калина при долині
Вранці під росою,
Так дівчина червоніла,
Милася сльозою

Ганна з поеми «Утоплені»

СКЛАДИ КАРТИНУ

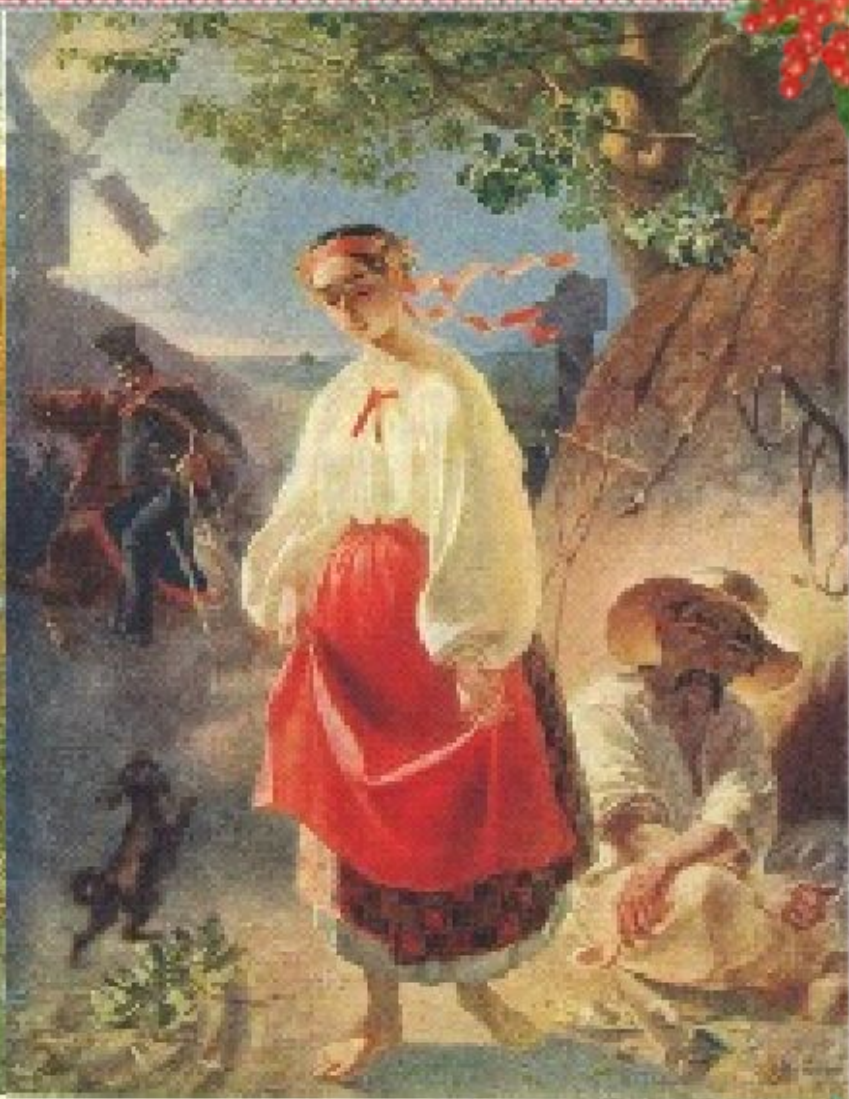
**Завдання: гравці отримують
репродукцію картини
Т. Шевченка, яка розрізана на
рівні квадрати. Необхідно
скласти її та визначити
назву**

И. Айвазовский.
Женщина. 1881 г.

"Циганка"

И. Айвазовский.
Женщина. 1882 г.

"Катерина"

ДЕШИФРУВАЛЬНИ К

**Завдання: прочитайте
зашифроване речення з
творів Т. Шевченка.**

ТАРАСОВІ ЖАРТИ

**Завдання: розіграйте у
дійових особах твір Д.
Білоуса з циклу «Тарасові
жарти».**

НА БАЛУ

Усе в цім домі не буденне –
Блищить, мигтить святковий зал.
Пахтить печене і варене.
Панота сходиться на бал.
Ось і Тарас серед загалу.
З дороги, всім панам на злість,
Пройшов собі в куточок залу,
Присів край столика і їсть.
Аж ось і пан собі заходить,
Скривив лице своє бліде,
Єхидними очима водить
І прямо на Тараса йде.
Став перед ним, немов жердина:
- Чи не сказали б ви мені,
Чим відрізняється людина,
Звиніть на слові, від свині?
А наш Тарас:
Скажу охоче,
Дивитись, пане, треба в суть:
Людина їсть, коли захоче,
Свиня ж – коли їй подадуть!

ФЕДОТ В ЕКІПАЖІ

Запросив багач Шевченка

До свого маєтку

Змалювать жону-блондинку

І дочку-брюнетку.

Шле за ним свою карету,

Найбаскіші коні,

Щоб портрети шведше мати

І дружини, й доні...

Ось Тарас в кареті їде,

Аж тут по дорозі

Бачить – воли круторогі

І кріпак на возі.

Та що з хлопцем? Лежить навznak.

Чи забракло сили?

Помогти бідасі треба!

Вороних спинили.

З'ясувалось – панське збіжжя

Він возив до млину

Й несподівано гарячка

Підтягла хлопчину.

Кинув Тарас візникові:

- Заждуть панські дами!

Кладіть парубка в карету,

Ну, а я ... волами...

Ось карета прибуває

Під вітальні крики.

Туш ударили врочисто

Панськїї музики.

Пан виходить – хоче першим

Екіпаж зустріти.

Спішать донька і дружина,

Щоб піднести квіти.

- Прибув маляр петербурзький! –

Біжать за ворота

Й зустрічають в екіпажі

Возія Федота...

За три хвилини написати, які події в житті Шевченка відбулися у вказані роки.

1814р. –

на

1831р. –

пр

1838р. –

ви

1840р. –

ви

1845р. –

пи

1847р. –

за

1857р. –

за

1860р. –

пр

1861р. –

по

Слово про Ген

**Завдання: методом
«Мікрофон» висловіть своє
ставлення до творчості
Великого Кобзаря**

Визначення

переможців

нагородження